

STUDIE POTENCIÁLNÍHO VLIVU VÝŠKOVÝCH STAVEB A VĚTRNÝCH ELEKTRÁREN NA KRAJINNÝ RÁZ

(<https://www.pardubickykraj.cz/studie-potencialniho-vlivu-vyskovych-staveb-a-vetrnych-elektren-na-krajinni-raz/48661/studie-potencialniho-vlivu-vyskovych-staveb-a-vetrnych-elektren-na-krajinni-raz-uzemi-pardubickeho-kraje>)

(Na webu publikováno 17. 2. 2008)

Shrnutí textu:

Studie se zabývá krajinou a geologickou charakteristikou oblasti Svitavska a Orlickoústecka, přičemž se zaměřuje na geomorfologii, ekologii a ochranu krajinného rázu. Hlavní body týkající se Orlickoústecka jsou:

Charakteristika oblasti

- Oblast má protáhlý tvar ve směru sever-jih, přičemž severní část je užší.
- Reliéf je členitý, zahrnuje pahorkatiny a vrchoviny, např. Svitavskou pahorkatinu a Česotřebovskou vrchovinu.
- Typickými rysy jsou kuesty (asymetrické hřbety s jedním strmým svahem), sedimentární stupně a strukturně-denudační plošiny.
- V oblasti dominuje zalesnění, především na strmých svazích kuest, což ovlivňuje osídlení i infrastrukturu.

Geologické a geomorfologické zajímavosti

- V oblasti se nachází pseudokrasové jeskyně (např. Čertovy díry), skalní útvary (např. Sudislavské maštale), údolní zářezy a výrazné erozní formy.
- Údolí Tiché Orlice a dalších toků vykazuje četné skalní výchozy a sesuvy.

Krajinný ráz a ochrana

- Studie upozorňuje na citlivost území na výškové stavby, zejména větrné elektrárny a jiné technicistní prvky, které by mohly narušit přírodní charakter krajiny.
- Doporučuje se omezit výstavbu dominantních struktur v otevřených krajinných prostorech a přírodních rezervacích.
- Významné chráněné oblasti zahrnují např. přírodní park Orlice, jehož krajinný ráz byl negativně ovlivněn intenzivním zemědělstvím ve 20. století.

Závěry

- Oblast Orlickoústecka je ekologicky a krajinářsky hodnotná s bohatou geologickou historií a pestrou vegetací.
- Studie varuje před nekontrolovanou urbanizací a technickou zástavbou, která by mohla narušit přirozený ráz území.

- Doporučuje se zachování tradičního způsobu hospodaření a citlivé plánování infrastruktury.

Tato studie tak poskytuje důležité podklady pro ochranu krajiny a plánování udržitelného rozvoje Orlickoústecka.

Z obsahu studie se dá dovodit:

Studie nedoporučuje výstavbu větrných elektráren (VtE) v Orlickém Podhůří ani v dalších krajinařsky citlivých oblastech Orlickoústecka.

Důvody zahrnují:

1. **Krajinný ráz** – Orlickoústecko, včetně Orlického Podhůří, je charakteristické **členitým reliéfem, kuestami, zalesněnými svahy a otevřenými krajinnými prostory**, které jsou vizuálně i ekologicky citlivé na zásahy vertikálních staveb.
2. **Geologická a ekologická hodnota** – Oblast obsahuje **významné geologické útvary, chráněná území** (např. přírodní park Orlice) a cenné biotopy, jejichž **narušení mohlo vést k erozi, fragmentaci krajiny a změně ekosystémů**.
3. **Dopady na krajinu a vizuální dominanci** – Studie varuje, že **větrné elektrárny by mohly výrazně změnit měřítko krajiny a narušit její harmonii**, což je v rozporu s principy ochrany krajinného rázu.
4. **Negativní precedent** – Studie zdůrazňuje, že **plošná výstavba VtE může vést k postupné degradaci krajiny**, kdy by **další projekty byly snáze povolovány**, čímž by se **charakter území výrazně změnil**.
5. **Ochrana krajinného rázu** – Studie uvádí, že **vertikální výškové stavby technicistního typu, jako jsou VtE, by neměly být umístovány na okraje lesních porostů, v prostorových výhledových osách a v chráněných krajinných oblastech**, kde by mohly narušit přírodní harmonii.
6. **Specifická doporučení pro Pardubický kraj** – Výstavba větrných elektráren **není doporučena v oblastech s vysokou estetickou a přírodní hodnotou**, zejména v **blízkosti sídel, krajinných dominant a přírodních parků**. Konkrétně se v této souvislosti zmiňuje i **přírodní park Orlice**, který je součástí Orlického Podhůří.
7. **Dopad na krajinnou estetiku** – Studie uvádí, že **větrné elektrárny jsou průmyslové stavby, které mohou narušit harmonické měřítko krajiny a zhoršit její estetickou hodnotu**.
8. **Citlivost oblasti na vertikální stavby** – Oblasti s kuestovými hřbety a lesními porosty jsou **zranitelné vůči vertikálním stavbám, protože tyto stavby mohou výrazně změnit celkové měřítko krajiny**.

Studie tedy **jasně signalizuje nevhodnost výstavby větrných elektráren v Orlickém Podhůří**, především **kvůli ochraně krajinného rázu a přírodních hodnot**. Pokud by se uvažovalo o výstavbě, bylo by nutné **provést podrobnou analýzu vlivu na krajinu**, ale i tak by **pravděpodobnost schválení byla nízká**.